

*

Số 17 -CTr/ĐU

CHƯƠNG TRÌNH
CỦA BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ XÃ ĐẮK LONG
về lãnh đạo công tác bảo tồn và phát huy giá trị lịch sử, văn hóa truyền thống trên
địa bàn gắn với thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa

Căn cứ Nghị quyết số 01-NQ/ĐH ngày 25-7-2025 của Đại hội Đảng bộ xã Đắk Long lần thứ I, nhiệm kỳ 2025-2030;

Thực hiện Chương trình số 06-CTr/ĐU, ngày 11-8-2025 của Đảng ủy xã Đắk Long thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ xã Đắk Long lần thứ I, nhiệm kỳ 2025-2030,

Ban Chấp hành Đảng bộ xã xây dựng Chương trình về lãnh đạo công tác bảo tồn và phát huy giá trị lịch sử, văn hóa truyền thống trên địa bàn gắn với thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa, với các nội dung sau:

I. MỤC TIÊU, NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP THỰC HIỆN

1. Mục tiêu đến năm 2030

1.1. Mục tiêu tổng quát

Giữ gìn, tôn vinh và phát huy các giá trị lịch sử, văn hóa truyền thống tốt đẹp của đồng bào các dân tộc trên địa bàn xã Đắk Long; xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, phong phú, làm nền tảng tinh thần vững chắc cho phát triển bền vững. Triển khai có hiệu quả các chương trình mục tiêu quốc gia, đặc biệt là chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa, góp phần xây dựng con người xã Đắk Long giàu bản sắc, đoàn kết, có đạo đức, lối sống văn minh, năng động và sáng tạo, đáp ứng yêu cầu hội nhập và phát triển trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

1.2. Mục tiêu cụ thể đến năm 2030

- Về di sản văn hóa vật thể: 100% di tích, công trình lịch sử, văn hóa trên địa bàn xã (bao gồm Nhà bia ghi danh liệt sĩ và Nhà rông truyền thống, hang đá Ốp Bâu Kần) được điều tra, thống kê, lập hồ sơ quản lý và triển khai các biện pháp bảo tồn, tu bổ, trùng tu đúng quy định, đảm bảo phát huy giá trị. 100% thôn đạt tiêu chí cơ sở vật chất về văn hóa theo tiêu chí nông thôn mới.

- Về di sản phi vật thể: 100% thôn thành lập và duy trì thường xuyên hoạt động của đội công chiêng, xoang; đội văn nghệ; có kế hoạch truyền dạy thường xuyên các loại hình nghệ thuật dân gian tiêu biểu của xã.

- Về phong trào văn hóa: 90% hộ gia đình trở lên đạt danh hiệu “Gia đình văn hóa”; 100% thôn, làng đạt danh hiệu “Thôn, làng văn hóa”; các cơ quan đơn vị đạt danh hiệu “cơ quan, đơn vị văn hóa, tiêu biểu”.

- Về giáo dục di sản: 100% trường học trên địa bàn xã tổ chức lồng ghép, đưa nội dung giáo dục di sản văn hóa truyền thống địa phương vào các hoạt động ngoại khóa, trải nghiệm, sáng tạo ít nhất 02 lần/năm học.

- Về du lịch văn hóa: Xây dựng thành công ít nhất 01 mô hình “Không gian văn hóa cộng đồng” tại thôn có tiềm năng, gắn với phát triển du lịch sinh thái, cộng đồng bền vững, tạo sinh kế cho người dân địa phương.

- Về nguồn nhân lực: 100% cán bộ, công chức, viên chức phụ trách công tác văn hóa – xã hội của xã và cán bộ văn hóa các thôn, làng được tập huấn chuyên đề về quản lý, bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa, di sản.

2. Nhiệm vụ và giải pháp chủ yếu

2.1. Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ủy xã đối với công tác văn hóa

- Thường xuyên quán triệt, nâng cao nhận thức cho cán bộ, đảng viên và Nhân dân về vị trí, vai trò của bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống.

- Đưa nội dung bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống vào nghị quyết lãnh đạo thường kỳ (6 tháng, năm) của Ban Chấp hành, Ban Thường vụ Đảng ủy xã.

- Thực hiện nghiêm túc việc phân công cấp ủy viên phụ trách thôn, làng theo dõi, hỗ trợ và chịu trách nhiệm về công tác bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống tại địa bàn được phân công.

- Phát huy vai trò gương mẫu, đi đầu của cán bộ, đảng viên trong việc giữ gìn và thực hiện nếp sống văn hóa, bảo tồn bản sắc văn hóa dân tộc.

- Định kỳ tổ chức sơ kết (giữa nhiệm kỳ) và tổng kết (cuối nhiệm kỳ) để đánh giá kết quả, kịp thời điều chỉnh và bổ sung các giải pháp phù hợp với tình hình thực tiễn.

Cơ quan, đơn vị chủ trì: Ban Thường vụ Đảng ủy; Ban Xây dựng Đảng.

Cơ quan, đơn vị thực hiện: Ban Xây dựng Đảng, Ủy ban MTTQVN xã, các chi bộ thôn.

Thời gian thực hiện: Hàng tháng, quý, năm.

2.2. Điều tra, thống kê, lập hồ sơ và bảo vệ di sản văn hóa

- Tổ chức rà soát, điều tra, thống kê toàn diện, lập danh mục các di tích lịch sử - văn hóa; di sản văn hóa phi vật thể, các loại hình lễ hội, làng nghề, nghề thủ công truyền thống và danh sách nghệ nhân tiêu biểu trên địa bàn xã.

- Phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chuyên môn cấp tỉnh để tiến hành các thủ tục lập hồ sơ khoa học đề nghị xếp hạng di tích lịch sử, văn hóa cấp tỉnh cho hang đá Ốp Bâu Kần, nơi tổ chức thành lập Chi bộ đầu tiên của xã.

- Triển khai các biện pháp bảo tồn, tu bổ, tôn tạo các công trình kiến trúc truyền thống, đặc biệt là Nhà bia ghi danh liệt sĩ đang xuống cấp trầm trọng, các nhà rông, hang đá Ốp Bâu Kần theo hướng vừa giữ gìn yếu tố gốc, vừa đảm bảo công năng phục vụ sinh hoạt cộng đồng, phục vụ du lịch. Ưu tiên nguồn vốn để đầu tư, phục hồi các hạng mục mang đậm nét truyền thống của 04 thôn (Pêng Blong, Đăk Tu, Vai Trang, Đăk Ák); sửa chữa 02 nhà rông xuống cấp của 02 thôn (Đăk Ôn và Măng Tách).

- Tổ chức sưu tầm, ghi chép, lập hồ sơ di sản văn hóa phi vật thể, tập trung vào không gian văn hóa công chiêng và các nghệ thuật diễn xướng dân gian có nguy cơ mai một cao. Xây dựng kế hoạch bảo vệ lâu dài các không gian văn hóa công chiêng, các nghệ thuật diễn xướng dân gian và nghề thủ công truyền thống.

Cơ quan, đơn vị chủ trì: Ủy ban nhân dân xã

Cơ quan, đơn vị phối hợp: Ủy ban MTTQVN xã, các chi bộ trực thuộc Đảng ủy.

Thời gian thực hiện: Hàng năm

2.3. Phát huy giá trị văn hóa truyền thống gắn với phát triển du lịch và sinh kế cộng đồng

- Xây dựng và thí điểm triển khai 01 mô hình du lịch văn hóa – sinh thái – cộng đồng tại thôn Dục Lang, lấy văn hóa truyền thống làm nền tảng, sản phẩm cốt lõi của hoạt động du lịch”

- Khuyến khích, hỗ trợ người dân phát triển các sản phẩm thủ công mỹ nghệ, ẩm thực dân tộc truyền thống thành hàng hóa du lịch có chất lượng, mẫu mã đa dạng, gắn nhãn hiệu địa phương.

- Chú trọng lồng ghép phát triển du lịch với gìn giữ di sản văn hóa theo nguyên tắc: di sản là nền tảng, du lịch là động lực. Từng bước hình thành và tổ chức các tour, tuyến du lịch có trách nhiệm, đảm bảo không làm tổn hại đến di tích, không gian văn hóa và thuần phong mỹ tục của đồng bào các dân tộc trên địa bàn xã.

- Tạo điều kiện để người dân địa phương tham gia trực tiếp vào chuỗi cung ứng dịch vụ du lịch, nâng cao thu nhập, ổn định sinh kế, từ đó có thêm động lực tự giác bảo tồn văn hóa truyền thống của dân tộc.

Cơ quan, đơn vị chủ trì: Ủy ban nhân dân xã

Cơ quan, đơn vị phối hợp: Ủy ban MTTQVN xã, các chi bộ trực thuộc Đảng ủy.

Thời gian thực hiện: Hàng năm

2.4. Đẩy mạnh tuyên truyền, giáo dục truyền thống lịch sử và giá trị văn

hóa dân tộc

- Đổi mới hình thức tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng của xã, qua hệ thống loa truyền thanh, các buổi sinh hoạt cộng đồng, hội nghị. Nội dung tuyên truyền tập trung vào Luật Di sản văn hóa, ý nghĩa của các di tích lịch sử địa phương và giá trị cốt lõi của nền văn hóa truyền thống đậm đà bản sắc các dân tộc.

- Tổ chức các hoạt động văn hóa, nghệ thuật phong phú như tọa đàm, hội thi công, chiêng xoang các dân tộc thiểu số trên địa bàn; cuộc thi tìm hiểu văn hóa của các dân tộc; liên hoan văn hóa, văn nghệ dân gian cấp xã, thôn.

- Phát huy vai trò của người cao tuổi, các nghệ nhân trong việc truyền dạy văn hóa dân gian (hát, múa, kể khan, nhạc cụ dân tộc, công chiêng) cho thế hệ trẻ. Hỗ trợ kinh phí và điều kiện vật chất để tổ chức các lớp truyền dạy thường xuyên.

- Chỉ đạo các chi bộ của các đơn vị trường học trên địa bàn xã đưa các nội dung về lịch sử địa phương, di sản văn hóa truyền thống vào chương trình sinh hoạt ngoại khóa của các trường học, khuyến khích học sinh tìm hiểu và tham gia trải nghiệm.

Cơ quan, đơn vị chủ trì: Ủy ban nhân dân xã, các chi bộ trường học.

Cơ quan, đơn vị phối hợp: Ủy ban MTTQVN xã, các chi bộ trực thuộc Đảng ủy.

Thời gian thực hiện: Thường xuyên.

2.5. Huy động và sử dụng hiệu quả các nguồn lực cho phát triển văn hóa

- Chủ động lồng ghép nguồn vốn từ các Chương trình mục tiêu quốc gia (như Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa, Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, Chương trình về phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và Miền núi) để thực hiện các dự án, tiểu dự án bảo tồn, phát huy văn hóa, đặc biệt là kinh phí trùng tu Nhà bia ghi danh liệt sĩ và xây dựng, sửa chữa Nhà rông truyền thống của từng dân tộc.

- Đẩy mạnh công tác xã hội hóa bằng cách ban hành cơ chế khuyến khích, tạo điều kiện thuận lợi để các tổ chức, doanh nghiệp, cá nhân và cộng đồng cùng tham gia đóng góp nguồn lực (vật chất, tinh thần, trí tuệ) cho việc bảo tồn và phát triển văn hóa.

- Quản lý, sử dụng các nguồn vốn đúng mục đích, công khai, minh bạch và hiệu quả, tránh lãng phí.

Cơ quan, đơn vị chủ trì: Ủy ban nhân dân xã

Cơ quan, đơn vị phối hợp: Ủy ban MTTQVN xã, các chi bộ trực thuộc Đảng ủy.

Thời gian thực hiện: Hàng năm

2.6. Xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh trong cộng đồng

- Tiếp tục đẩy mạnh và nâng cao chất lượng phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” gắn với phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”.

- Chú trọng củng cố, nâng cao hiệu quả hoạt động của các thiết chế văn hóa cơ sở (Nhà văn hóa xã, nhà rồng, khu thể thao thôn, làng), đảm bảo 100% thôn đạt tỷ lệ thôn làng có cơ sở vật chất văn hóa và thông tin truyền thông (theo tiêu chí NTM).

- Phát huy vai trò tự quản của cộng đồng thôn qua việc rà soát, bổ sung, thực hiện nghiêm túc các hương ước, quy ước của thôn, làng văn hóa, xây dựng nếp sống văn minh, tiến bộ.

- Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát và kiên quyết bài trừ các hủ tục lạc hậu, các hành vi làm tổn hại đến giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp, không phù hợp với nếp sống văn minh hiện đại.

Cơ quan, đơn vị chủ trì: Ủy ban nhân dân xã

Cơ quan, đơn vị phối hợp: Ủy ban MTTQVN xã, các chi bộ trực thuộc Đảng ủy.

Thời gian thực hiện: Thường xuyên

2.7. Đào tạo, bồi dưỡng cán bộ và phát huy vai trò của hệ thống chính trị

- Tiếp tục làm tốt công tác đào tạo, bồi dưỡng tạo nguồn cán bộ chuyên sâu, vững về nghiệp vụ, chuyên môn; kịp thời kiện toàn tổ chức, bộ máy, đội ngũ cán bộ làm công tác văn hóa cấp xã tinh gọn, theo đúng quy trình, quy định, hoạt động có hiệu lực, hiệu quả.

- Phát huy vai trò giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị – xã hội trong việc vận động, tuyên truyền Nhân dân tham gia bảo tồn di sản, xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, góp phần thực hiện thắng lợi Chương trình.

Cơ quan, đơn vị chủ trì: Ủy ban nhân dân xã

Cơ quan, đơn vị phối hợp: Ban Xây dựng Đảng, Ủy ban MTTQVN xã, các chi bộ thôn.

Thời gian thực hiện: Hàng năm

II. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Ban Thường vụ Đảng ủy xã lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức triển khai thực hiện chương trình; đưa các chỉ tiêu về văn hóa vào Nghị quyết hằng năm của Đảng ủy.

2. Giao Ủy ban nhân dân xã cụ thể hóa xây dựng kế hoạch thực hiện Chương trình bảo đảm sát và phù hợp với điều kiện thực tế của xã để lãnh đạo, chỉ đạo; tạo điều kiện thuận lợi về cơ chế, chính sách để hỗ trợ các hoạt động phong trào văn hóa; công tác bảo tồn, phát huy và gìn giữ các giá trị lịch sử, văn

hóa truyền thống của các dân tộc trên địa bàn. Định kỳ hàng năm, tiến hành sơ kết, đánh giá kết quả thực hiện; tổ chức tổng kết Chương trình vào cuối nhiệm kỳ.

3. Ban Xây dựng Đảng chủ trì, phối hợp với các cơ quan chuyên môn tham mưu, giúp việc Đảng ủy, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội xã phổ biến, quán triệt, tuyên truyền đến cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, người lao động và các tầng lớp Nhân dân trên địa bàn xã biết và tập trung lãnh đạo triển khai thực hiện nghiêm túc Chương trình này.

4. Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy xã xây dựng kế hoạch giám sát, kiểm tra chuyên đề về việc triển khai thực hiện Chương trình này. Kịp thời tham mưu, đề xuất khen thưởng các tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc và kiến nghị xử lý các khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện.

5. Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động Nhân dân tích cực hưởng ứng và tham gia các hoạt động bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống; tham gia xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, xây dựng nếp sống văn minh.

- Phát huy vai trò nòng cốt trong việc tổ chức các phong trào thi đua gắn với bảo tồn văn hóa như: xây dựng gia đình văn hóa, thôn, làng văn hóa, giữ gìn Nhà rông truyền thống của dân tộc.

6. Các tổ chức cơ sở Đảng trực thuộc Đảng ủy xã

- Đưa nội dung bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống vào các buổi sinh hoạt chi bộ thường kỳ.

- Phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu của từng đảng viên trong việc hướng dẫn, vận động Nhân dân giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc, xóa bỏ hủ tục.

Nơi nhận:

- Ban Thường vụ Tỉnh ủy (b/c),
- Các đ/c ủy viên BCH Đảng bộ xã,
- Thường trực HĐND xã,
- Ủy ban nhân dân xã,
- Thường trực UBND tỉnh và các tổ chức CT-XH xã,
- Các cơ quan tham mưu, giúp việc Đảng ủy,
- Các TCCSĐ trực thuộc Đảng ủy xã,
- Lưu: Văn phòng Đảng ủy.

Nguyễn Văn Diệu